

Strípky Čriepky

Časopis Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků na Novém Zélandě

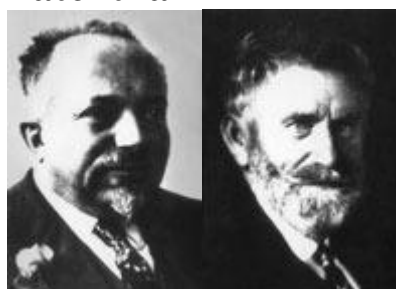
Číslo 10 (No. 10)

Říjen 2011 (October 2011)

Ročník 22 (Vol. 22)

Čeští vynálezci světa – Patentka

Patentka

Jindřich Waldes

Hynek Puc

Patentka – neboli stiskací knoflík je spojen se dvěma jmény.

Prvním byl velký český podnikatel baťovského

formátu a nefalšovaný

světový král knoflíků **Jindřich Waldes** a druhým zručný mechanik **Hynek Puc** bez kterého by nevznikl automatický stroj na výrobu patentek. Tito dva pánové založili společně v roce 1902 firmu Waldes a spol.

Následně již v roce 1903 konstruktér Puc uvedl do chodu převratný vynález – zakladačku, která nahradila deset dělnic při výrobě stiskacího knoflíku. Výroba se rychle rozrůstala a v roce 1907 postavili novou továrnu ve Vršovcích, která zaměstnávala 300 dělníků a záhy se stala největší v Rakousko-Uhersku.

Nejznámější a nejprodávanější patentka se prodávala pod jménem Koh-i-noor. Znamé logo firmy – “Miss KIN“ – vzniklo prý na lodi plující roku 1912 do Ameriky, kdy si Waldesova společnice Elisabeth Coyensová žertem vložila do oka patentku a malíř František Kupka ji zvětčil na plátno. Grafik Vojtěch Preissig pohotově vytvořil firemní logo.

Ve třicátých letech dvacátého století vyráběly Waldesovy firmy polovinu veškeré světové produkce kovových spínadel.

Waldes byl vlastenecky založen, ovšem jeho židovský původ ho za okupace začal ohrožovat na životě.

Prozíravě již dříve poslal svou rodinu za moře, avšak sám zůstal. Zapojil se do ilegálního odboje, ale nakonec byl zatčen a uvězněn v koncentračním táboře.

Poněvadž peníze nesmrděly ani okupantům, podařilo se mu za 8 miliónů korun vykoupit svou svobodu, ale během plavby do USA zemřel na následky pobytu v koncentračním táboře. Po válce byla firma na základě Benešových dekretů znárodněna a dodnes se vedou spory o vlastnictví.

Není totiž jasné, jestli je možné továrnu, o kterou Waldese připravili nacisti, a pak byla z nacistických rukou znárodněna, restituovat zpět Waldesovým potomkům. Společnost v současné době dobře prosperuje a stále úspěšně vyrábí široký sortiment galantního zboží.

Převzato z Internetu

